

“Ik heb snel nog wat stro besteld”,
vertelt Harm van Zuijlen terwijl hij de
baaltjes met zijn elfjarige zoon Sam de
boot in laadt. Thijs van Hulst, een
buurjongen ‘van de wal’, helpt ferm mee.
Eens in de drie, vier jaar treedt in het
land van Maas en Waal het water buiten
zijn oevers. Zo ook bij het dijkdorp
Wamel waar Mayke en Harm met hun
kinderen in de uiterwaarden wonen.

Wanneer
de rivier buiten haar
oevers treedt

LEVEN

met wassend water

De arbeiderswoning ligt hoog genoeg voor hoog water.

Gevaarlijk hebben we het nooit gevonden
EN WE WILDEN GRAAG VRIJ WONEN

De alpaca's moeten genoeg nemen met het hogere deel van het erf.

Het water van de Waal klotst fel tegen de hoge winterdijk van het dorpje Wamel aan. De boot schommelt als de balen stro worden ingeladen. "We hebben alpaca's rondom ons huis lopen. Normaal verblijven ze op de uiterwaarden tussen zomer- en winterdijk, maar met dit hoge water lopen ze nu allemaal rond op het erf", vertelt Harm. "Ze kunnen net als schapen goed tegen de kou. Wel hebben ze graag een afdakje met wat stro eronder."

Steenfabriek

Bij de zomerdijk aangekomen moeten de baaltjes worden overgeladen in een andere boot. "Het water is nog niet zo hoog dat ik eroverheen kan varen." De buurman helpt een handje mee. Hij woont net als Mayke en Harm en hun drie zonen in een arbeiders-

De buurman helpt een handje.

Stro voor de alpaca's.

Harm met Sam op zijn rug. "Het water stroomt zo hard, ik wil niet dat hij wegglijdt."

Mayke vertelt dat andere mensen zich meer zorgen maken bij hoogwater dan zij zelf doet. "Toen we in 2006 hier kwamen wonen, hebben we ons goed verdiept in de situatie. Bij vissers, die als geen ander dit water kennen, informeerden we naar eerdere overstromingen en wat er dan allemaal kan gebeuren. Gevaarlijk hebben we het nooit gevonden, en we wilden graag vrij wonen. Zo is het gekomen dat we op deze bijzondere plek wonen. In de week voordat het hoogwater wordt, bereid je je goed voor. Alles wat kan drijven breng je naar de hoger gelegen delen van het erf. En je doet wat extra boodschappen. Voor buitenstaanders lijkt het misschien eng, maar als bewoners weten we ermee om te gaan en genieten we van het wassende water."

De jongens van Mayke en Harm hebben de tijd van hun leven.

Hopen op harde wind

Het erf rondom het huis van Mayke en Harm is nog groot genoeg om meer dan dertig alpaca's te huizen. De jongens Sam (11), Jop (10) en Gijs (8) hebben de tijd van hun leven. Mayke: "Ze hopen dat het hard genoeg blijft waaien, want dan mogen ze van mij thuisblijven van school. Niet dat ik bang ben aangelegd, maar met harde wind ga ik met ons bootje niet het water op. Er kan een vervelende stroming staan tussen de zomer- en de winterdijk en als door de wind de golven tegen de boot klotsen, vind ik het wel even best."

Zwanger gespuug

De boerenfox Puk rent zich rot tussen de spelende kinderen en de alpaca's die ondertussen worden verplaatst naar een ander onderkomen met vers stro. Mayke: "Puk had het de afgelopen dagen maar wat druk. Alle konijnen en hazen kwamen met het hoge water onze kant op. Een paar van de zwakste exemplaren heeft hij ertussenuit geplukt. Natuurlijke selectie." Normaal - als er geen hoogwater is - zet Mayke de alpaca's in als 'wandelaar'. "Vooral mensen uit de stad vinden het leuk om een ommetje te

maken. We maken een tocht van zo'n twee kilometer. Het duurt een uurtje. Ondertussen vertel ik het een en ander over de dieren en over deze omgeving. Langs de uiterwaarden is het echt prachtig wandelen. Of ze ook spugen? Dat kunnen ze wel inderdaad, net als lama's. Maar dat doen ze alleen als ze in gevaar zijn. En drachtige vrouwtjes spugen naar 'opgewonden' mannetjes. Ze hebben geen zin in hun geveel. Als ik dat zie, weet ik meteen dat zo'n vrouwtje zwanger is. Hartstikke handig." Harm start de buitenboordmotor voor de vaartocht terug naar de winterdijk, er moeten nog een paar baaltjes stro worden gehaald. "Prachtig gezicht toch, ons huis op een eiland! En het is nog eens goed voor het gras ook. Het water zit vol voedingsstoffen."

Jacob heeft een caravan in veiligheid gebracht met de trekker.

Angelieke Huisman
en Jacob de Jong

'BUURT- BEWONERS komen nader tot elkaar'

"Als de Rijn in Keulen negentig centimeter hoger staat dan normaal, dan krijgen wij drie dagen later dertig centimeter extra aan water. Dat was al de vuistregel toen ik klein was en dat klopt nog steeds", vertelt Angelieke Huisman. Zij is opgegroeid op een boerderij op Fortmond. Een schiereiland in de IJssel, gelegen tussen Olst en Wijhe. "De boerderij lag hoog genoeg, dus de koeien op stal hadden geen last van hoogwater, maar mijn vader hield er natuurlijk wel rekening mee. En dat doen wij nog steeds."

Angelieke en Jacob wonen met hun drie zoons in een voormalig arbeidershuis op Fortmond.

Angelieke en haar man Jacob wonen met hun drie zoons in een voormalig arbeidershuis op Fortmond. Ze kijken uit op de plek waar vroeger de boerderij van Angelieke stond. Even verderop torent de schoorsteen van de voormalige steenfabriek boven het eiland uit. "Een eiland voor een paar dagen en misschien wel een paar weken", grapt Jacob. "Gemiddeld één keer in de drie à vier jaar stijgt het water zo hoog dat we op een eiland komen te zitten. De gemeente Olst-Wijhe brengt dan een pontje in de vaart zodat de bewoners hier naar de vaste wal kunnen." Jacob is in de 250 meter lange achtertuin met de trekker in de weer. De caravan die aan de oever staat heeft hij in veiligheid gebracht. "En ik ben weer een paar surfplanken rijker, die zaten vast in de omheining. Hebben de jongens van de zomer weer plezier van, ze peddelen er graag mee rond." Voor de zekerheid heeft Jacob ook een deel van zijn kachelhout in veiligheid gebracht. De houthoop is te groot om in z'n geheel te verplaatsen. "Maar ik heb genoeg naar voren gebracht om de komende weken mee te kunnen stoken."

Voor Angelieke kent het hoge water weinig geheimen meer. "Ik ben ermee groot geworden. Spannend of eng vind ik het niet. Wel zorg ik ervoor dat er genoeg wc-papier en koffie in huis is, en voer voor de huisdieren. Maar ik vind het vooral mooi. Vooral 's avonds, en helemaal als de maan schijnt. Je ziet het water van dichtbij glinsteren. En in de ochtend als je wakker wordt, hoor je de watervogels kwetteren. Ook voor de sociale cohesie op Fortmond is het goed als de boel zo nu en dan onder water staat. Het geeft een beetje hetzelfde gevoel als de momenten dat er ijs ligt; mensen komen nader tot elkaar."

'ALS DE MÅAN SCHIJNT
ZIE JE HET WATER
van dichtbij glinsteren'

De gemeente brengt een pontje in de vaart om bewoners over te zetten.